

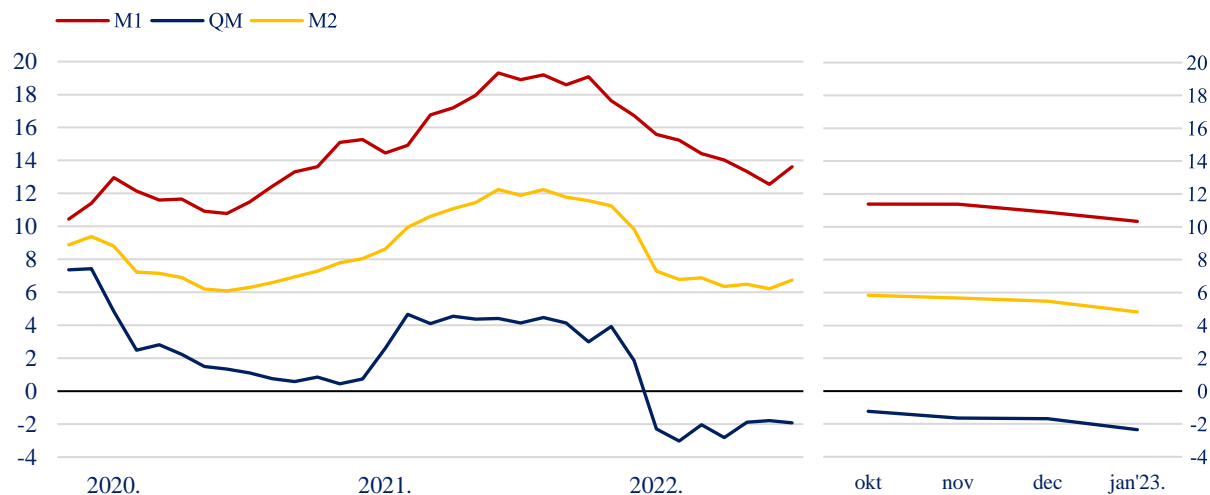
Komentar monetarnih kretanja u januaru 2023. godine

Ukupna novčana masa (M2) na kraju januara 2023. godine iznosila je 33,13 milijardi KM, u odnosu na prethodni mjesec registrovan je pad novčane mase za 106,7 miliona KM (0,3%). Pad novčane mase (M2) u januaru 2023. godine, rezultat je smanjenja novca (M1) za 166,2 miliona KM (0,8%) i povećanja kvazi novca (QM) za 59,5 miliona KM (0,4%). Gotovina izvan banaka je smanjena za 172,7 miliona KM (2,8%), dok su prenosivi depoziti u domaćoj valuti povećani za 6,4 miliona KM, što je rezultiralo smanjenjem novca (M1). Povećanje kvazi novca (QM) rezultat je porasta prenosivih depozita u stranoj valuti za 73,2 miliona KM (2,0%) i ostalih depozita u domaćoj valuti za 26 miliona KM (0,9%) i smanjenja ostalih depozita u stranoj valuti za 39,7 miliona KM (0,6%).

Na godišnjem nivou, porast novčane mase (M2) u januaru 2023. godine iznosio je 1,52 milijarde KM (4,8%). Rast je ostvaren kod gotovine izvan banaka za 472 miliona KM (8,6%), kod prenosivih depozita u domaćoj valuti za 1,37 milijardi KM (11,1%) i prenosivih depozita u stranoj valuti za 202,9 miliona KM (5,9%), uz istovremeno smanjenje ostalih depozita u domaćoj valuti za 209,5 miliona KM (6,7%) i ostalih depozita u stranoj valuti za 316,1 milion KM (4,4%).

Monetarni agregati

(godišnje stope rasta 2020-2023)

Protustavka smanjenju novčane mase (M2) na mjesečnom nivou u januaru 2023. godine u iznosu od 106,7 miliona KM (0,3%) je povećanje neto strane aktive (NSA) za 20,8 miliona KM (0,1%) i smanjenje neto domaće aktive (NDA) za 127,5 miliona KM (0,9%). Porast novčane mase (M2) na godišnjem nivou od 1,52 milijarde KM (4,8%), rezultat je porasta neto strane aktive (NSA) za 32,3 miliona KM (0,2%) i neto domaće aktive (NDA) za 1,49 milijardi KM (12,1%).

Monetarni pregled

	Stanje u mil. KM	Mjesečne promjene u mil. KM			Godišnje stope rasta u %		
	I 2023	XI 2022	XII 2022	I 2023	XI 2022	XII 2022	I 2023
Aktiva							
1. Neto strana aktiva	19.292,4	-477,5	235,5	20,8	-0,7	0,8	0,2
1.1. Strana aktiva	20.985,9	-408,8	225,9	-98,5	-0,7	0,1	-0,6
1.2. Strana pasiva	-1.693,5	-68,7	9,6	119,3	0,0	-7,0	-8,9
2. Neto domaća aktiva	13.840,4	486,2	182,2	-127,5	16,0	12,7	12,1
2.1. Potraživanja od centralne vlade (neto), kantona i općina	253,3	460,1	-132,6	169,0	-171,5	-138,1	-226,8
2.2. Potraživanja od domaćih sektora	20.865,4	20,3	119,1	-193,7	4,9	5,4	5,1
2.3. Ostale stavke	-7.278,2	5,9	195,7	-102,9	-5,2	-2,6	-0,4
Pasiva							
1. Novčana masa (M2)	33.132,8	8,7	417,7	-106,7	5,7	5,5	4,8
1.1. Novac (M1)	19.712,4	62,5	484,4	-166,2	11,4	10,9	10,3
1.2. Kvazi novac (QM)	13.420,4	-53,8	-66,7	59,5	-1,6	-1,7	-2,3

Kreditni

Ukupni krediti domaćim sektorima na kraju januara 2023. godine iznosili su 21,87 milijardi KM, u odnosu na prethodni mjesec zabilježeno je smanjenje od 198,3 miliona KM (0,9%). Pad kreditnog rasta registrovan je kod svih sektora: stanovništvo za 7,6 miliona KM (0,1%), nefinansijska javna preduzeća za 29,9 miliona KM (4,8%), privatna preduzeća za 136,4 miliona KM (1,5%), vladine institucije 9,7 miliona KM (0,9%) i ostali domaći sektori za 14,6 miliona KM (7,9%).

Godišnja stopa rasta ukupnih kredita u januaru 2023. godine iznosila je 4,5%, nominalno 935,1 milion KM. Godišnji rast kredita registrovan je kod sektora stanovništva za 571,8 miliona KM (5,5%), privatnih preduzeća za 323,7 miliona KM (3,7%), nefinansijskih javnih preduzeća za 89,9 miliona KM (17,7%) i kod ostalih domaćih sektora za 2,1 miliona KM (1,2%). Smanjenje kreditnog rasta na godišnjem nivou registrovano je kod vladinih institucija za 52,4 miliona KM (4,5%).

Sektorska struktura kredita

	Stanje u mil. KM I 2023	Mjesečne promjene u mil. KM			Godišnje stope promjene u %		
		XI 2022	XII 2022	I 2023	XI 2022	XII 2022	I 2023
Ukupno	21.869,7	25,3	101,4	-198,3	4,3	4,7	4,5
Od toga:							
Stanovništvo	10.970,8	17,5	23,0	-7,6	4,9	5,2	5,5
Privatna preduzeća	9.019,1	11,0	15,9	-136,4	4,3	4,3	3,7
Vladine institucije	1.113,1	-5,6	-2,3	-9,7	-4,3	-4,9	-4,5
Javna preduzeća	596,4	11,8	44,5	-29,9	13,6	22,6	17,7
Kreditni ostalim domaćim sektorima	170,4	-9,3	20,3	-14,6	0,4	6,3	1,2

Depoziti

Ukupni depoziti domaćih sektora na kraju januara 2023. godine iznosili su 29,04 milijarde KM, u odnosu na prethodni mjesec depoziti su smanjeni za 184,6 miliona KM (0,6%). Rast depozita na mjesečnom nivou registrovan je kod sektora stanovništva za 75,7 miliona KM (0,5%) i kod privatnih preduzeća za 175,5 miliona KM (2,9%). Kod ostalih sektora došlo je do smanjenja depozita, i to kod nefinansijskih javnih preduzeća za 52 miliona KM (2,6%), kod vladinih institucija za 346 miliona KM (7,5) i kod ostalih domaćih sektora za 37,7 miliona KM (2,0%).

Godišnja stopa rasta ukupnih depozita u januaru 2023. godine iznosila je 4,0%, što je u apsolutnom iznosu 1,11 milijardi KM. Godišnji rast depozita registrovan je kod vladinih institucija za 371,5 miliona KM (9,5%), privatnih preduzeća za 650 miliona KM (11,5%), nefinansijskih javnih preduzeća za 112,6 miliona KM (6,1%) i kod ostalih domaćih sektora za 80,9 miliona KM (4,6%). Smanjenje stope rasta depozita na godišnjem nivou registrovano je kod sektora stanovništva za 0,7%, odnosno 100,6 miliona KM.

Sektorska struktura depozita

	Stanje u mil. KM I 2023	Mjesečne promjene u mil. KM			Godišnje stope promjene u %		
		XI 2022	XII 2022	I 2023	XI 2022	XII 2022	I 2023
Ukupno	29.044,1	-145,6	496,3	-184,6	4,2	5,0	4,0
Od toga:							
Stanovništvo	14.650,5	35,7	296,6	75,7	-1,8	-0,8	-0,7
Privatna preduzeća	6.320,4	-6,2	127,2	175,5	10,2	11,0	11,5
Vladine institucije	4.262,9	-281,6	121,6	-346,0	9,7	14,7	9,5
Javna preduzeća	1.962,0	7,6	41,5	-52,0	11,9	11,6	6,1
Depoziti ostalih domaćih sektora	1.848,3	98,7	-90,6	-37,7	15,5	6,1	4,6

Devizne rezerve

Devizne rezerve Centralne banke BiH na kraju januara 2023. godine iznosile su 15,95 milijardi KM. U odnosu na prethodni mjesec zabilježeno je smanjenje deviznih rezervi od 118,5 miliona KM (0,7%), dok su na godišnjem nivou devizne rezerve Centralne banke BiH manje za 495,1 milion KM (3,0%).

U strukturi deviznih rezervi, došlo je do smanjenja investicija u vrijednosne papire za 192,5 miliona KM (2,7%) i strane valute u trezoru CBBiH za 41,9 miliona KM (7,3%) u odnosu na prethodni mjesec, dok su istovremeno depoziti kod nerezidentnih banaka povećani za 92,1 milion KM (1,1%).